

Различни видове арабски арки

от християнската църква, джамията също е място за събиране – тя замества зала за събрания, кметство, класна стая за ученици и студенти, а може и да бъде съдебна зала. При големите джамии се правят и кухни за бедни и болници. Образец на джамия и първа джамия е едно място в жилището на Пророка в Медине. Едва по времето на Омаядите през VIII в. се развива собствен архитектурен стил на джамиите, които биват гъвкави. Най-важният тип е джамията с гвозд (според традицията на предноазиатските и средиземноморски жилища), при която залата за молитва е оформена от дълги редове колони. Този тип е заемка от египетските многоколонни зали; а перистилният гвозд е влияние от елинизма. Използването на многоцветни глазирани плочки за декорация е наследено от паметниците от шумерската епоха – остро-върхата арка е предадена от сасанидски Иран, а от Византия е възприето изкуството на мраморната облицовка и мозайката.

Вторият тип джамия е с "четири айвана", и следва моделите на сасанидските и парфянски гвозди. Айван означава помещение, засводено с цилиндричен свод, затворено от три

страни, чиято четвърта страна с цялата си широчина и височина е отворена към вътрешен гвозд или зала. Този тип джамия се нарича медресе, защото освен религиозни функции изпълнява ролята на училище. В план медресето образува правоъгълен открит гвозд с басейн по средата, заобиколен с помещения за обучаващите се. В средата на всяка гвоздна стена се намира айван, украсен с огромна остро-върхата арка. Четирите айвана са ориентирани по четирите посоки на света, и символизират четирите тълкувания на корана. От всиче страни на арките се издигат високи минарета.

Като място за молитва може да послужи също и някое празно пространство в покрайнините на града. За целта само се маркира киблата (посоката на молитвата). При гла-вната или петъчната джамия в големите градове всички пълнолетни мюсюлмани трябва да се съберат на петъчна молитва. Петъчните молитви са имали (а днес все още имат в Иран) видно политическо значение. В нея се съобщават важни политически решения на властите. По време на петъчната молитва се споменава името на управляващия. Ако